

Kommunledningsförvaltningen
1. Planeringsavdelningen
681 84 Kristinehamn

Samrådsyttrande avseende förslag till detaljplan för Skymningen Norra

Sällskapet för Naturskydd i Kristinehamn som är Naturskyddsföreningens lokala krets har i yttrandet fokuserat på natur, miljö samt grönstruktur och deras rekreativvärden. Vi framhåller på så sätt också deras betydelse för att skapa en attraktiv stad.

I gällande översiktsplan från 2006 står i avsnittet **Parker, vistelse- och naturområden** under rubriken **3:7 - Vålösundet – Bobacksviken**: *"Strandområdet från inre hamnen via Sannaområdet, Presterud, Vålösundet, Jutviken och vidare mot Bobacksviken skall så långt som möjligt vara sammanhängande och tillgängligt för allmänheten".*

I utställningshandlingen för ny översiktsplan som nu är på väg mot antagande står i avsnittet **Gröna rekreativstråk** under rubriken **Vålösundet – Bobacksviken (G2)**: *"Ett rekreativstråk sydväst ut mot skärgården längs Vålösundet och söderut från Jutviken mot Bobacksviken ska färdigställas och stärkas för att tillgängliggöra flera av stadens viktiga besöksmål och kulturmiljöer såsom Presteruds herrgård, Picassoudden och fyrmiljön vid Strandudden. Stråket är en viktig del av besöksmål kring Varnumsviken."*

I samtliga berörda detaljplaner längs sträckan har stråket säkerställts med planbestämelse och även till stor del färdigställts. På Sannaheden, trots att det är den äldsta planen, är stråket tyvärr ännu inte genomfört.

I nedanstående text citeras utdrag från samrådshandlingen, miljökonsekvensbeskrivningen och riskanalysen efter rubriken **"Samrådstext:"**. Understrykningarna är våra förtydliganden.

Föreningens synpunkter redovisas efter rubriken **"Yttrande:"**

Planbeskrivning

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

Friktor /Park och naturmiljö, sidan 18

Samrådtext: "Längs stranden samt naturområdet i norra delen av planområdet kommer marken fortsatt vara tillgänglig som promenadstråk för allmänheten."

DETALJPLANENS FÖRSLAG TILL FÖRÄNDRINGAR

Besöksanläggningar, Friluftsliv och camping samt Tillfällig vistelse – RNO a1 med strandskydd, sidan 19

Samrådtext: En mindre yta planläggs för kvartersmark mellan det större området och stranden. Här ges möjlighet till strandskyddsupphävande. Avsikten är att den del av anläggningen ska utgöra kopplingen mellan den restaurang som planeras i vattnet och övrig anläggning.

Yttrande: Fri passage skall säkerställas, detta skall framgå av planbestämmelserna.

MB 7 kap 18 f § Lyder: "Ett beslut om att upphäva eller ge dispens från strandskyddet ska inte omfatta ett område som behövs för att mellan strandlinjen och byggnaderna eller anläggningarna säkerställa fri passage för allmänheten och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Detta gäller inte om en sådan användning av området närmast strandlinjen är omöjlig med hänsyn till de planerade byggnadernas eller anläggningarnas funktion." – Inom Herrgårdscampingen, Detaljplan Skymningen har fri passage skapats genom kvartersmarken som X-område, ett stråk som skall vara tillgängligt för allmän gångtrafik.

Föreslagen besöksanläggning, karta sidan 21.

Yttrande: På illustrationskartan har promenadstråket ritats norr om rullstensåsen, mellan åsen och Fiskartorpsvägen. I en mindre attraktiv natur som också ligger närmare den riskmiljö som fabriken och transporter på Fiskartorpsvägen utgör.

– Promenadstråket skall självklart följa den grusväg som nu leder in i området för att sedan löpa söder om rullstensåsen, så som leden nu är dragen.

– Föreslagen kvartersmark omfattar befintlig grusväg som leder in i området. Kvartersgränsen följer helt vägens sträckning, men gränsdragningen innebär att vägen som leder till det stora området "Natur", som är allmän platsmark där kommunen är huvudman, ligger inom kvartersmark? – Vägen bör ligga utanför kvartersmark, alternativt redovisas som X-område för allmän gång och cykeltrafik.

– På illustrationskartan finns också en "bestämmelse" som begränsar när man får använda promenadstråket. Där står: "Tillgängligt för allmänheten 07 - 22". – En omöjlig begränsning inom allmän platsmark med planbestämmelsen "Natur" i ett område som dessutom delvis omfattas av strandskydd.

Naturpark, sidan 22

Samrådtext: En naturpark innehållande aktiviteter i naturmiljö planeras att anläggas intill besöksanläggningen. Den gamla skogsskolan har efterlämnat en skog med en stor variation av olika trädsorter som kan användas som en resurs vid uppförandet av en naturpark med plats för olika aktiviteter. Naturparken placeras inom användningen besöksanläggningar på kvartersmark.

Yttrande: Naturparken som föreslås ligger i skogsområdet mellan Presterudsvägen och planerad besöksanläggning i väster. Skogen är den enda återstående skogsmiljön inom det allt mer bebyggda området mellan staden och Picasso. I den naturvärdesbedömning som tillhör samrådshandlingarna pekas några delområden med särskilda naturvärden ut, dessa värdekärnor skall tillvaratas och vårdas. – Skogsområdet skall också i sin helhet utvecklas för att i framtiden vara ett attraktivt, oexploaterat och lättillgängligt naturområde för såväl Herrgårdscampingens gäster som en större allmänhet.

Promenadstråk, sidan 22

Samrådtext: Ett möjligt promenadstråk utmed stranden går genom campingområdet och fram till kvartersmarksgränsen. Området norr om kvartersmarken regleras till Natur/Skydd. Möjligheten för allmänheten att beträda detta område kvarstår, men utifrån risker och framtida utveckling av reningsverk/kemteknisk industri ska inte promenadstråk iordningsställas i detta område.

Natur / Skydd, sidan 22

Samrådtext: Skogen i norra delen av planområdet är tänkt att nyttjas som promenadstråk samt som buffert mellan besöksanläggningen och verksamheterna norr om planområdet. På grund av riskerna från den kemtekniska industrin och att området ligger inom skyddsavståndet för bebyggelsefritt område får det ej finnas plats eller anvisningar för aktiviteter eller anläggningar som samlar människor i området. Området får användningen Natur/Skydd på allmänplats.

Yttrande: Ett promenadstråk skall planmässigt säkerställas och inritas på plankartan och markeras med beteckningen "gång" i samma sträckning som den i dag befintliga vandringsleden är markerad med stolpar. – Riskavstånden utomhus enligt både MKB och riskanalys avser persontät verksamhet. – Ett framtida beslut om reningsverkets utveckling kommer styra huruvida ett promenadstråk anläggs enligt denna plan eller anläggs/flyttas enligt en eventuellt kommande detaljplan för utvidgning av reningsverket.

Miljökonsekvensbeskrivning

Avsnitt 4.1 Huvudalternativ sidan 11

Samrådtext: Från reningsverket finns en risk för spridning av luftburna aerosoler som kan innebära en smittorisk. Skyddsavståndet från reningsverket är uppskattat till 250 meter till persontät verksamhet utomhus. Enligt miljötillståndet ska reningsverket utöka

sin anläggning med två stycken sedimenteringsbassänger inom planområdet. Beslutet är överklagat. Om beslutet genomförs kommer eventuellt planändringar inte att tas med i denna planprocess. Däremot tas det hänsyn till framtida skyddsavstånd (enligt ovan) i detta planarbete.

Yttrande: Miljötillståndet för Reningsverket styr inte var sedimenteringsbassängerna skall placeras. En placering utanför reningsverkets nuvarande fastighet kräver ny detaljplan för reningsverket, en planläggning som kan anses innebära betydande miljöpåverkan och då kräver en miljökonsekvensbeskrivning.

Avsnitt 5.6 Nuvarande förhållanden / Naturmiljö sidan 14

Samrådtext: "Höga naturvärden har identifierats i den nordvästra delen av området där det finns en naturskogsartad bok- och ekskog. Delar av skogen (lövträdsalléerna) är biotopskyddade och själva ädellövskogen är av nyckelbiotopskaraktär. Bok och ek är självföryngrande och bokens självföryngring gör skogen unik vid dessa breddgrader. Känsligheten bedöms som hög."

Yttrande: I detta område föreslås att reningsverket utvidgas. En annan lösning måste självklart eftersträvas.

Avsnitt 6.7. Miljökonsekvenser/Naturmiljö, sidan 27.

Samrådtext: Servicebyggnader och komplementbyggnader kan placeras i norra delen mot reningsverket vilket medför att en del av växtligheten kommer tas bort. En buffertzon av växtlighet mot reningsverket ska eftersträvas.

Yttrande: I norra delen mot reningsverk finns den skyddsvärda skogen inom planbeteckningen "Naturmark". Buffertzonen kommer således vara kvar såvida reningsverket inte utvidgas åt söder.

Avsnittet 6.10. Rekreation och friluftsvärden.

Rubriken "Promenadstråk" på sidan 28, Samrådtext: Ett promenadstråk förslås anläggas längs stranden. Stråket sträcker sig vidare mot norr innan det viker av mot öster längs Fiskartorpsvägen och ansluts till stråket som passerar genom campingen* (**Sannolikt menas Sannaheden*). Promenadstråket kommer vara tillgängligt för allmänheten.

Avsnittet 6.10. Rekreation och friluftsvärden.

Rubriken "Skog" på sidan 29, Samrådtext: Skogen i norra delen av planområdet är tänkt att nyttjas som promenadstråk samt som buffert mellan besöksanläggningen och verksamheterna norr om planområdet. På grund av riskerna från den kemtekniska industrin och att området ligger inom skyddsavståndet för bebyggelsefritt område får det ej finnas plats eller anvisningar för aktiviteter eller anläggningar som samlar människor i området.

Risakanalys

Samrådtext sidan 3: I riskanalysen studeras enbart plötsliga, oväntade och oplanerade händelser med akutpåverkan på människors liv. Effekter av långvarig exponering, buller, ljus eller lukt studeras inte i analysen.

Samrådtext sidan 25: Kommunen har en skyldighet att inte begränsa en Sevesoverksamhets möjligheter till framtida utveckling. Akzo Nobel anger själva att de inte se några omfattande framtida förändringar inom en överskådlig framtid. Bedömningen blir därför att eventuella krav på skyddsavstånd och åtgärder kan utgå från den nuvarande placeringen av cisterner, produktion m.m. och inte utgå från verksamhetsgränsen.

Samrådtext sidan 28: Närmast de olika riskkällorna bör ett område utan verksamhet planeras. Detta område utförs lämpligen som naturmark gärna med träd och buskage som kan ge ett visst skydd mot spridning av gaser. Området bör inte locka till vistelse. Det innebär att inga lekplatser, parkbänkar o. dyl. bör placeras inom detta område.

Yttrande: Det är således olämpligt att utvidga reningsverket söder ut och därmed minska skogsområdets skyddande effekt. Ett promenadstråk genom området som inte lockar större folksamlingar eller längre vistelse på platsen kan accepteras.

Tabeller på sidan 30 - 31 redovisas riskavstånd betingade av Akzo Nobels och reningsverkets verksamhet.

Yttrande: För båda verksamheterna avser riskavstånden för utomhusvistelse "persontät verksamhet utomhus". – Vilket inte förhindrar att ett promenadstråk anläggs.

Sammanfattning av vårt yttrande

Närheten till Akzo Nobel och Reningsverket och därmed verksamheternas miljö- och olycksrisker påverkar denna plan. Av både miljökonsekvensbeskrivningen och riskanalysen framgår att Akzo Nobels påverkan är begränsad. Reningsverkets framtida utveckling och markbehov styr däremot i mycket stor utsträckning placering och verksamheter inom planområdet. Planuppdragets syfte, att möjliggöra en "upplevelse-anläggning" för barn och deras familjer begränsas avsevärt av de restriktioner som redovisas i samrådshandlingen. – **Enligt både MKB och riskanalys kan dock ett promenads stråk anläggas i skogsområdet, betecknat Natur/Skydd, i norra delen av planområdet.**

Enligt planbeskrivningen (Sidan 29) kan Reningsverket i framtiden komma att byggas ut och tillkommande sedimenteringsbasånger kan komma placeras i det värdefulla skogsområdet söder om befintlig fastighetsgräns till Reningsverket.

En utvidgning av reningsverkets område kräver ny detaljplan och sannolikt också en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). I en MKB skall alternativa lösningar för verksamheten eller åtgärden utredas. Hänsyn till rekreation och friluftsvärden, skogsområdets höga

naturvärden och inte minst dess avskärmande effekt bör leda till en strävan att utveckla reningsverket inom nuvarande fastighet.

I nordvästra delen av reningsverket finns tillgänglig mark, som också kan utökas med utfyllnad av de låglänta områdena närmast vattnet. En placering inom reningsverkets nuvarande fastighet ger mindre påverkan på omgivningen genom det längre avståndet till platser där allmänheten vistas, men också genom att de förhärskande vindriktningarna då i högre grad minskar påverkan på omgivningen. – **En placering i nordvästra delen av reningsverkets nuvarande fastighet måste utredas seriöst.**

Sällskapet för Naturskydd i Kristinehamn.
2021-02-22.

Lars Myr
Ordförande

Bengt Brunsell
Enligt uppdrag